

Н.Г. Ушакова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.А. Гебер, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.А. Сокол, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

РІВНІ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВНЗ

У процесі зародження і розвитку інформаційного суспільства ключового значення набувають проблеми, пов'язані з організацією навчального процесу. Розвиток сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій породжує середовище, яке характеризується стрімкими та безупинними змінами.

Проблема інформатизації в сучасному суспільстві набуває особливого змісту та значення вже в силу того, що інформатизація та засоби масової інформації об'єктивно займають особливе місце у життєдіяльності людини. Саме тому актуалізується задача розробки, освоєння та привласнення відповідних інформаційних технологій як необхідного сучасного засобу та умови організації різних сфер діяльності суб'єкту, переш за все, його освіти.

Під інформатизацією навчального процесу розуміють використання навчальних інформаційних технологій, які, в свою чергу, є процесуальною складовою комп'ютерно-орієнтованих освітніх систем, що пов'язані з іншими системами в локальній або глобальній мережах. Кінцева мета інформатизації залежить від прийнятої методології навчання та підготовки спеціалістів.

Процес інформатизації навчального процесу можна поділити на три рівні, які тісно пов'язані з його етапами, але мають іншу семантичну складову (таблиця). Перший рівень інформатизації – використання комп'ютера при здійсненні різних видів контролю.

В навчальному процесі можна виділити дві основні функції комп'ютера – як об'єкту вивчення та як засобу навчання. Перша функція передбачає засвоєння знань, вмінь та навичок, які дозволяють усвідомити можливості комп'ютера та успішно використовувати його для рішення різноманітних завдань. Друга функція передбачає підвищення ефективності навчального процесу.

На другому рівні використання комп'ютера при проведенні занять, які повинні мати методологічний характер, шляхом наведення динамічних еволюціонізуючих процесів моделей що вивчаються, а також допоміжний засіб при проведенні практичних та семінарських

занять. Особливе місце займає самостійна робота, коли комп'ютер замінює паперові носії навчально-методичного матеріалу для студента.

Третій рівень інформатизації передбачає сумісну роботу «студент – викладач» або «студент – студент» у процесі створення імітаційних моделей вивчаємих процесів, графічного представлення математичних моделей, творча розробка варіантів проектів та інше. Окрім цього самостійна робота як основна форма навчального процесу передбачає здійснення можливостей, які надаються дистанційним навчанням, тобто можливість отримання консультації в режимі «online» в будь-який момент часу.

Таблиця – Основні рівні інформатизації навчального процесу

Рівні інформатизації навчального процесу	1-й рівень <i>контрольна функція комп'ютера</i>	Тестування та контроль репродуктивного навчання		
		Стандартні програми тестування		
		Поточний контроль у ВНЗ		
		Модульна структура навчального матеріалу		
		Проміжний та підсумковий контроль у ВНЗ		
	2-й рівень <i>комп'ютер як технічний засіб навчання</i>	Лекція	Лекція-презентація	
			Відео-лекція, аудіофрагменти	
		Семінар	Доповіді-презентації	
			Модель об'єкта обговорення	
		Практичні заняття	Спеціалізоване середовище	
			Комп'ютер на місці навчання	
		Самостійна робота	Електронний посібник	
			Пошук інформації в мережі Інтернет	
	Самовчитель			
	3-й рівень <i>комп'ютер як інструмент навчання</i>	Сумісна робота «викладач – студент»	Комп'ютерна модель методу, процесу	
Виконання індивідуальних завдань				
Сумісна командна робота в локальній мережі				
Самостійна робота студентів		Дистанційні консультації		
		Робота з електронними посібниками		
		Робота в режимі «програма-репетитор»		